

Зарегульованість проти демократії

У західних демократіях вважають, що цивілізоване суспільство повинно постійно розвиватися за допомогою колективних правил життя. Прагнення робити все правильно призводить до їхнього збільшення. Однак ці правила стають дедалі складнішими.

Громадяни дедалі частіше не можуть у них розібратися. Існує безліч прикладів, які ускладнюють їхнє повсякденне життя з причин, які їм здаються незрозумілими. Вони все менше розуміють та схвалюють їх.

Цифровізація мала б спростити життя, але її впровадження ускладнює його, а то й уповільнює! Очікуваний прогрес у продуктивності часто зводиться до непрозорих процедур, а то й до перешкод.

У демократичних країнах накопичення складних правил є однією з причин невдоволення громадян.

Таким чином, дослівні юридичні тлумачення наших основних принципів втрачають легітимність; технічність законів є помилкою і спонукає до того, щоб їх обходити; відчуття спільного надбання слабшає через незрозуміння; комічність часто стоїть поряд з нав'язливими правилами.

Можна вважати, що суворо регульоване суспільство є кроком вперед у розвитку цивілізації та ознакою прогресу. Але коли загальні правила мають на меті контролювати всі деталі життя аж до найдрібніших, вони часто межують з абсурдом. Тож не дивно, що вони викликають спонтанні реакції заперечення. А це є живильним ґрунтом для популізму, який використовує це «набридло».

Демократії не повинні керуватися адміністраторами, талант яких проявляється у складанні правил, мета яких є похвалою, а виклад – зіпсований любов'ю до норм, які часто не є простими та зрозумілими. «Навіщо робити простим, якщо можна зробити складним»!

Однак демократія вимагає простоти, яка є запорукою прозорості та залученості. Закони, політична мова, правила спільного життя повинні бути зрозумілими для всіх.

Очевидно, що чинний американський президент це зрозумів і використовує таку реакцію - прагнення простоти - на користь ефективної спрощеності та деструктивних заяв, які живлять конспірологічні теорії. Звичайно, він не може бути прикладом, а скоріше сигналом тривоги для режимів, які безперервно наповнюють свої офіційні медіа незрозумілими текстами.

Якщо Європа хоче уникнути величезного політичного «ефекту бумеранга» і не бути керованою демагогами, які не зупиняться ні перед використанням націоналізму, ні перед хитрощами популізму, національні уряди та спільні європейські інституції повинні оголосити «регуляторний мораторій», який дозволить перевірити обґрунтованість, розробку та сферу застосування правил, які вони приймають.

Звичайно, спрощення вимагає більше роботи, але насамперед здорового глузду і, з поваги до громадян, бажання бути зрозумілим для всіх.

«Спрощувати» — ось доречне гасло!